

متن پرسش

سلام استاد: دو سوال دارم: ۱. در روایات زیادی داریم که اگر در مسیر رشد، انسان به عجب دچار شود باعث سقوطش می‌شود حال چگونه وقتی خدا به ما لطف کرده و مقامی به ما داده از خودمان خوشمان نیاید و خود را از کسانی که این لطف به آن‌ها نشده بالاتر ندانیم؟ راه عملی برطرف کردن این آفت چیست؟ ۲. معصوم فرموده اند وقتی که خود را اقلّ اقلّین احساس کردیم می‌فهمیم به امامت رسیده ایم (قریب به مضمون) و همین‌طور حضرت موسی اگر خود را از سگی بالاتر می‌دانستند از نبوت خلع می‌شدند درحالی که حقیقتاً امام از عالین هستند و حضرت موسی هم مقام بالایی دارند و خود هم از مقامشان باخبر بوده‌اند. در اینکه باید ذلیل‌ترین مقابل خدا باشند شکی نیست ولی چرا خود را از مخلوقات پایین‌تر می‌بینند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- «عجب» یعنی کمالات را به خودمان نسبت دهیم ولی اگر متوجه باشیم «هر عنایت که داری ای درویش / هدیه‌ی حق شمر، نه کرده‌ی خویش». همین توفیق را خداوند می‌تواند به همان کسی که فعلاً گرفتار گناه است بدهد. لذا باید با بدی افراد خلاف‌کار بد بود و نه با خودشان ۲- عمده آن حالتی است که انسان (خود را) مقابل خداوند هیچ بداند، نه آن‌که با مقایسه با آن حیوان خود را خوار شمارد. موفق باشید